

KIADJA AZ »ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET«

Megjelenik egyelőre minden hó közepén.
Az ORSZÁGOS HALÁSZATI EGYESÜLET tagjai ingyen kapják.
Nemtagoknak előfizetési díj:
Egész évre 6 korona, fél évre 3 korona és évi 30 K drágasági felár.

Szerkeszti: RÉPÁSSY MIKLÓS.
Szerkesztőség: Budapest, Földmiv. minisztérium (V., Országház-tér II. sz., II. em.).
A lapra vonatkozó mindennemű közlemények a szerkesztőséghez intézendők.
Hirdetéseket a lap számára a „Patria” r.-t. Budapest, Üllői-út 25. vesz fel.

TARTALOM: Sporthorgászat. *Báró Szurmay Sándor.* — Mire képes a jófajta ponty. — A halak kopolyájának betegségei. *Dr. Keller Oszkár.* — Társulatok. Egyesületek. — Kérdések és feleletek. — Vegyesek. — Hivatalos árjegyzés. — Hirdetések.

Sporthorgászat.

Irta: báró Szurmay Sándor, ny. gyal. tábornok.

A jó Isten a sporthorgászatot csakis derült, jó kedvében eszelhette ki, mert ezzel igazán kedves, változatos, érdekes és mindenképen hasznos szórakozást nyújtott az emberiségnek; csak hogy ezt csakis a sporthorgász maga tudja kellőképp értékelni!

Már magában véve az, hogy a horgászat a szabad természet ölen folyik le, oly érték, mely a minden fizikai túlhajtástól ment sporthorgászatot számos más szórakozás fölé helyezi, különösen oly embereknél, a kiket rendes foglalkozásuk a szobához köt. A legnagyobb beccsel bír azonban a sporthorgászat a szellemi munkásoknál; a horgászat, ha hozzáértő űzi, abszolút szellemi pihenést jelent, mert aközben minden más hivatalbeli vagy magángondunkat feltétlenül félretesszük, azokat teljesen elfelejtjük és kizárólag csak a halászatnak élünk. Eszünk csak azon jár, mikép kerítjük horogra azokat a halakat, melyekre ép horgászunk és ezenközben, különösen ha jobb siker koronázza törekvésünket, még az étel-italról is megfeledkezünk.

Elég furcsának találhatja egyik-másik olvasónk e megállapítást, hiszen az emberiség nagy tömege, jelesen a nemhorgászóknak a köztudata oly irányban van tájékoztatva, hogy a horgászat a világon a legunalmasabb dolog, mert — a mint mondják — ahhoz már igazán birkatürelmem kell, hogy az ember órákon át üljön a víz partján és lesse — rendszeren hiába — hogy valamely hal a horgára tévedjen.

Megkísérlem ennek a téves nézetnek a leczafolását. Hogy ezt sikerrel tehessem, a saját horgászó multának fontosabb mozzanataira kell kitérnem, mert ezekből mutathatom ki legjobban, mikép nevelődik a telivér horgász, mi a titka annak, hogy az ember ily lelkesen beszélhet a horgászatról és hogy azt szenvedéllyel és sikerrel űzheti is. Teszem ezt pedig annál is inkább,

mert a kezdő horgász is húzhat abból talán némi hasznot és mert a nemhorgásznak is nyújtok némi bepillantást a horgász lelki és szellemi világába.

Csöpp kis fiú voltam még, talán 5—6 éves, a midőn szülőhelyemen, a 6—8 méter széles, sokhelyt átgázolható kis *Berzava* folyó mentén, fürdés előtt és után, figyelemmel kísérhettem a sikeresen halászgató nagyobb diákokat. Vérszemet kapván, csakhamar megvolt az öngyártotta készségem és felszerelése: egy fűzfavessző, megfelelő hosszú, fehér czérnaszál, azon egy czirokseprő szárának kisujnyi nagyságú, ide-oda tolgató darabja, mint úszó (tutaj), a czérna végén pedig begörbített gombostű. Csalinak egy kis skatulyában néhány házi-légy. Keszeg és küsz elég volt a vízben, a helyet is ellestem már, a hol tartózkodni és úszkálni szoktak és így kész és önállóan végrehajtott haditerveimet már az első kísérletnél siker koronázta. Gyors tempóban tökéletesedett a felszerelés. A legelső dolgom az volt, hogy megszüntettem a horog azon hátrányát, hogy az egyszerű gombostűről leestek a halak. Szélesre kalapáltam az akkoriban sárgarézből készült tú hegyét, arra aztán könnyű volt kis reszelővel horogszakált reszelni és így megakadályozni a hal leesését. A czérnát is pótoltam 3—4-szálás fehér lószórból szépen megfont zsineggel és a következő évben már a télen vágott és tökéletesen megszáritott, egyenes, könnyű és jó hosszú mogyorófavesszővel rendelkezttem több példányban. Pótlásra ugyanis szükség volt azért, mert a mily kitűnő volt a mogyorófavessző horognyélnek, oly könnyen törött le a vége, ha az ember gorombán bánt vele akkor, a midőn nagyobb hal került fogásra. Persze az angol horognyélnek akkor még a híret sem hallottam. A készség és ügyesség fejlődésével rendes, jól konstruált acélhorgok beszerzésével természetesen a siker is nagyobb lett.

Néhány év alatt a Berzavában élő halaknak nemcsak a természetrajzát és szokásait, hanem azok tartózkodási

helyeit és kedvencz falatjait is tapasztalatból a legpontosabban megismertem. Tudtam pl. azt, hogy a kűsz és keszegfélék legszívesebben a legyet, vagy a darázs-fészekből szedett fehér pondrót veszik, a *fehérhal* (konczár, domolykó, paducz) és a *márna* pedig a lótetűt és másodsorban a gilisztát. Soha gyümölcsöt, cseresznyét, kis szilvát, vagy sajtot nem használtam csalinak, mert ezeket a halak nem oly szívesen vették. Ezidőben kűszre és keszegre már nem pályáztam, hanem a nagyobb, nem ritkán félkilós, sőt ennél is nehezebb fehérhalakra és márnákra horgásztam, még pedig mindig sikerrel.

Már tízéves koromban jól tudtam azt, melyiket, mikor, mily napszakban, milyen horoggal és hol lehet biztosan megfogni; már akkor, mint értelmes horgász, egyetlen egy dobást nem tettem többé oly helyre, a hol szerzett tapasztalataim szerint hal nincs és nem is lehet és nem estem a kontárhorgászok ama hibájába, hogy leülnek valahol és dobálják a horgot oly helyre, a hol egyáltalán nem lehetnek halak, vagy a honnan azokat valami ügyetlenséggel már elriasztották. Fehér, illetve nagyon világos ruhában sohasem horgásztam, a milyen érzéketlen a hal a hangra és hangos beszédre, épúgy riad és menekül a rikító színtől, melyet jó szemével messziről észrevesz.

Mindig két horoggal horgásztam. Az egyik fenekes volt; azt betettem valami jó helyre (forgóba vagy csendes mély sarokba) és a horognyél végét a partba szúrtam; a másikat, a tutajost (úszóst) a kezemben tartottam. Ez alól kivétel a pisztrángfogás, a mikor a horgász csak a legyes horoggal dolgozik.

Kezdetől fogva csak akkor telt örömöm a horgászatban, ha a fogott halakat elevenen tarthattam. Inkább czipeltem a vízzel telt kannát vagy egyéb edényt és fáradtam a víz felfrissítésével, mintsem hogy én egyetlen egy halat is elpusztulni lássak. Később már ládából készült bárkám volt a malomcsatornában; abban tartottam a halakat. Gyermekkoromban nem is szerettem a halat enni, csak fogása szerzett gyönyörűséget.

Szegeden, a hová a reáliskolába kerültem, új perspektíva nyílt meg a kis sporthorgász előtt. Mohó szemmel néztem első alkalommal a Tisza rendesen zavaros vizét, mely az eddig megszokott méretekhez képest igen impozáns benyomást tett reám. Hamar megállapítottam azonban, hogy szabályozott, egyenes partjával, gyors folyásával, akkori gazdag halállománya mellett sem ideális víz a horgász számára. Ily vízben a hal eloszlik a mederben, nincsenek oly tipikus helyek, a melyekben a hal a szükséghez képest préda után jár vagy pihen. Csendes, védett helyek sehol sem voltak, hisz akkoriban a rendes közlekedést is Újszegedre csak hajóhíd tette lehetővé, tehát még hídpillérek sem nyújtottak némi nyugvópontot a rohanó vízben.

A szenvedély nagy elfoglaltságom ellenére is — lelkiismeretes tanuló voltam és sokat követeltek tőlünk akkoriban — sokszor kivitt a vízhez és a nagy utat sem resteltem messzefekvő lakásomtól. Új problémák elé kerültem azonban, egyrészt azért, mert Szegeden, a nagy városban más csalit, mint gilisztát előteremteni egyáltalában nem tudtam, másrészt pedig azért, mert oly nagy mennyiségben volt az előttem eddig ismeretlen *vágódurbincs* a vízben, hogy minden dobásra biztosan ez a hal kapta be a gilisztacsalit. Alig győztem leszedni a horogról a kellemetlen zsákmányt. Ez pedig nem volt könnyű dolog, mert ez a falánk tuskés és nyálkás hal rendesen teljesen elnyelte a horgot; gyak-

ran csak a hal felvágásával lehetett azt megmenteni. Ritkán esett meg, hogy a horog a vízben lejjebb, a fenék közelébe kerülhetett és ilyenkor megtörtént néha az, hogy egy-egy kisebb *harcsa* megelőzhette tuskés konkurrensét és az került horogra. A harcsa ugyanis szintén bőven fordult elő a Tiszában. Ha én akkor már tudtam volna azt, hogy a harcsának legjobb csali a horogra erősített kis hal, melyet a durbincs le nem szed, egész biztosra veszem, hogy leczkéim tekintetében sokszor kötelességmulasztást követtem volna el, mert gazdag és szép zsákmány kínálkozott volna, ez pedig oly csábító valami, hogy bizony sokszor horgásztam volna tanulás helyett. De a durbincs bizony nem vonzott, bár tetszés szerinti mennyiséget lehetett fogni belőle, ha az embernek volt ideje hozzá.

Nagy ritkán kirándulhattam a Tisza egy holt ágához, melyet Újszegeden túl, talán egy órai járás után érhetünk el. Túlmessze feküdt azonban arra, hogy sokszor megtehettem volna a nagy utat oda-vissza. Rendszeresen csak egész napi szünetkor, nyár elején vagy ősszel, rándultunk ki ketten-hárman, ott főzve meg ebédünket is. Kristálytisza, mély vize volt ennek a holt ágának; bőven volt benne képviselve a szép *pirosszárnú keszeg* és más fehér halfaj. Ezekből mindig nagy mennyiséget fogtunk, de bizonyára volt ott *csuka* és *harcsa* is, csak-hogy ezek fogásához tudásunk és felszerelésünk is fogyatékos volt.

Szegedi halászsporlemlekeim — bár mindig sikeresek voltak és felejthetetlenek is — mégsem ragyognak oly fényesen, mint kezdő sportéveim, a minek oka abban keresendő, hogy mindig csak lopva kultiválhattam a halászatot a tanév alatt; a szünidőket, vagyis a legjobb horgászati időszakokat otthon töltöttem, pedig csak ezek alatt lett volna meg a szükséges idő ahhoz, hogy sikeresen vehessem fel a küzdelmet a Tisza nevesebb halaival is.

Elkerülvén Szegedről, csak a Berzava kis vize képezte esztendőnkön át a fixpontot horgászmultamban. Oda, vagyis haza minden esztendőben visszatértem anyám látogatására rövidebb-hosszabb időre és felkerestem azokat a kedves gyermekkori helyeket, a melyeken később is mindig oly sok gyönyörűséget leltem. Egyebüttl hosszú ideig nem volt módom, de időm sem e szép sport űzésére, bármint vonzott is a szívem feléje.

(Folyt. köv.)

Mire képes a jófajta ponty.

Ezen a címen közölt adatokat a „Halászat“ mult évi január 15-i száma a *vrászlói* tógazdaságban nevelt pontyivadékról. Egy másik közlemény az augusztus 15-i számban (Dr. Hankó Béla: Fiatal óriáspontyok.) ezeknek a halaknak közelebbi vizsgálatáról szól. Bizonyára érdekelni fogja t. olvasóinkat, hogy viselkedett ez a kivételes anyag a második üzemében.

Az illetékes helyen beszerzett adatok a következők: Az egynyaras ivadékkal ugyanazt a tavat (IX. sz. 51 kat. hold) népesítették 1921 tavaszán, a melyben előző évben nevelkedtek. A halak a teletetés alatt 15%-ot veszítettek súlyukból s átlagban 0.65 kg.-t nyomtak egyenként. A tóba a rendes nagyságú ivadékból is került, a melynek átlagsúlya csak 0.09 kg. volt. A tó népesítése egészben az alábbi volt:

1. 7500 db egynyaras	---	---	697 kg. súlyban
2. 3500 " " "	---	---	2497 " "
3. 14 " kimustrált tejes	---	---	84 " "
Összesen			---
			3278 kg.

Az időközi próbahalászatok az átlagsúlyra nézve a következő eredményt adták:

	Jún. 1.	Aug. 1.	Szept. 1.
a kisebb fajtánál	0.48 kg.	0.71 kg.	1.40 kg.
a nagyobb "	1.34 "	1.91 "	2.79 "

Az őszi lehalászás eredménye pedig volt:

1. 7393 db kétnyaras	10,985 kg. súlyban
2. 3475 " "	10,349 " "
3. 14 " öreg tejes	140 " "
Összesen	21,474 kg.

A hozam tehát 18,196 kg. volt, vagyis 51 kat. hold víznél kat. holdanként 356 kg. halhús. Mindenesetre ritka szép eredmény ez is, de a mi igazán bámulatos, az az egyes egyedek átlagsúlya s egyáltalán egyes példányok súlya *kétnyaras* pontynál.

A fent közölt számokból a kisebb fajtánál az átlagsúly 1.48 kg. volt, a *nagyobbaknál* 2.97 kg. (Hogy szeptember 1-e után a növekedés aránylag csekély volt, az az 1921. év őszi szárazságnak s az abból eredő vízhiánynak tudható be).

A tógazdaság további adatai szerint — a lehalászás egyébként nagy nyilvánosság előtt folyt le — a 3475 drb hal között csak 3 drb volt 2 kg.-nál könnyebb (átlag 1.97 kg.); 4 kg.-mon felül azonban igen sok akadt, 120 drb-ot a legszebb formájuk közül további tenyésztésre válogattak ki, valamenyi többet nyomott 4.3 kg.-nál; a legszebb példány 4.55 kg. volt.

Bízást megállapíthatjuk, hogy kétnyaras pontynál ilyen nagy számokat még sehol sem jegyezhetek fel. De bizonyos az is, hogy a megfelelő berendezés mellett, csakis olyan tógazdaságban érhető el ilyen eredmény, a hol a modern üzem minden eszközével dolgoznak és a *vrászlói* tógazdaság e tekintetben nem hagy kívánni valót. Büszke is lehet sikereire.

A halak kopolyájának betegségei.

Írta: Dr. Keller Oszkár.

A kinek nagyon jól megy a sora, arról azt szokták mondani, hogy „él, mint a hal a vízben!” Általában is a halat mindig csak *egészségesnek* tudja az ember. Pedig mindez nagy csalódás. Bizony a hal is kerülhet olyan rossz viszonyok közé, a mikor egyáltalán nem iríglyendő az élete és a betegség is épp úgy előveszi, mint a hogy azt a részünkről könnyebben megfigyelhető melegvérű szárazföldi állatoknál tapasztalhatjuk.

Különösen kényes szerve a halnak a *kopolyája*.

A halak kopolyájának nagyszámú megbetegedése közül a kopolyülemezkek hámrétegének kóros megvastagodását és a kopolyúknak mechanikai úton előállott elváltozásait szándékozom csak a jelen alkalommal röviden ismertetni.

A legfűrgébb halak egyikének, a sebespisztrágnak (Trutta fario L.) kopolyülemezkei némelykor normális alakjuktól eltérő alakúak, ugyanis közepüktől végeik felé folytonosan kiszélesednek s végeiken 1½ mm. átmérőjű bunkószerű megvastagodást mutatnak. A beteg kopolyülemezkeknek ezen különböző alakú és nagyságú megvastagodásai, illetőleg elváltozásai, azok hámrétegének erős és kóros burjánzása útján jönnek létre. Az ilyen módon kórosan megváltozott kopolyúhám alatt levő szövet azonban legtöbbször nem mutat a hámmal hasonló kóros szövetburjánzást, hanem azt csak a kopolyülemezkek külső hámszövetén vehetjük észre. A kopolyúknak ilyen beteges elváltozásának előidéző okát

eddig még biztosan nem ismerjük, valószínűleg nem parazitáktól származik.

Az ilyen beteg kopolyújú halak lélekezése rendetlenné válik és a perczenkénti 60—70 lélekeztetvétel helyett, a mit teljesen egészséges sebespisztrángok oxigénben gazdag vízben (1 l. vízre 7 cm³ oxigént számítva) kedvező viszonyok között végeznek, 150—160-at is lélekezenek. A kopolyülemezkek ezen elváltozásakor még a lélekezőizmok rendetlen összehúzódása is járul, úgy hogy az ilyen beteg halak a rendetlen gázcsere miatt, a fulladás külső jeleit mutatva, pusztulnak el. Dél-Németország pisztrángos tavaiiban lépett fel először ez a betegség és ott igen rövid idő alatt igen sok áldozatot szedett.

A halak kopolyújának egy másik betegsége, amelyet még fel akarok említeni, a kopolyúknak mechanikai sérülései útján áll elő. A homok-, kavicszemcsék és kisebb kövek, a melyek a vízben állandóan lebegnek, zavarossá téve azt, a halak kopolyúival is állandóan érintkeznek. A megfigyelések azonban azt bizonyítják, hogy az ilyen, csupán mechanikailag zavarossá vált vízben, a halak minden különösebb baj nélkül megmaradtak. Ugyanezt tapasztalták akkor is, a mikor a víz erősebb árama nagyobb köveket mozgatott ide-oda. A különböző mechanikai hatásokra létrejött vízszennyezésekkel *Dr. Bruno Hofer* is foglalkozott s e célból az egyik kísérletnél a tó vizét a *kártékony szervezetektől* megtisztította és azt időnkint apró homokszemcsékkel mesterségesen zavarossá tette. Az ilyen, állandóan zavaros vízű tóban levő halaknak semmi bajuk nem történik.

Egyes ipari üzemek, mint a cellulóze-, papír-, szövő-, fonó-, grafitmosó-, lengyárak és a különböző bányaművek, jéggyárak szennyezéseinek azonban éles és kemény szemcsék, rostok kerülnek nagy mennyiségben a vízbe és onnan a halak kopolyúihoz. Ezen rostszerű vagy porfinomságú gyári hulladékok már aztán igen károsan hatnak a halak kopolyúira. *Dr. Bruno Hofer* a tanulmányozására oly módon végzett kísérleteket, hogy a kísérleti víztartó vizét a beléje helyezett különböző gyári hulladékkal (cellulózerostok, grafitpor, gyapjúszálak stb.) állandóan beszennyezte. Azt tapasztalta, hogy ha a víztartó vize a szennyezés folytán csak 3—4 cm.-re volt átlátszó s a benne levő halakat csak akkor lehetett látni, ha a víztartó széléhez állott, a haltartó halai 4 hónapig is elétek s kopolyúik sem voltak eltömődve. A vízben lebegő különböző idegen anyagok ugyanis lecsúsztak az egyes kopolyülemezkek felületéről és nem tapadtak rá azokra. Egészen más volt az eset akkor, ha a víztartó vizébe még kémiaiilag is szennyező hatású anyagokat kevert (kénsavat, vasklóridot, konyhasóoldatot). A halak kopolyülemezkeik azonnal nagymennyiségű nyálka képződött, a melybe az eddig szabadon lebegő gyári hulladék, mint rostok, szemcsék stb. erősen bele tapadtak, eltömtek a kopolyúkat és a víztartóban levő halak rövid idő alatt elpusztultak. Ezen kísérletekből tehát kitűnik, hogy tisztán a mechanikai vízszennyezés a halakra egyedül még nem nagyon veszélyes, ha azonban hozzá még a víz kémiaiilag is tisztátalanná válik, a veszély nagysága is tetemesen növekszik.

Leuchart vizsgálataiból tudjuk, hogy a mechanikailag szennyező anyagok közül azok, a melyeknek részecskéi élesek, hegyesek és kemények, nem tömnek el a kopolyúkat, hanem felszakítják azok finom epithelrétegét és ezáltal kisebb-nagyobb vérzést idéznek elő.

Vasgyárak és vasfeldolgozó művek hulladékai közül a pehelyszerű vasoxydhydrát-csapadék az ilyen gyárak és ipari művek környékén levő vizekben gyakran előfordul. Ez a pehelyszerű csapadék egyedül is

képes eltönni a halak kopolyúit éppen úgy, mintha valami mechanikailag szennyező anyag, kémiai tisztátalanító hulladékkal lenne jelen egyszerre a vízben. Ezen pehelyszerű vasoxydhydrát-csapadék ugyanis, valószínűleg erősen izgatja a kopolyúlemezek nyálkahártyájának felületét, ennek hatására ott erőteljes nyálkaelválasztás indul meg s az ilyen módon kiképződött nyálkarétegbe a vízben lebegő, különben teljesen ártalmatlan anyagok apró részecskéi megtapadnak és eltönnik a kopolyúkat.

Végül egyes igen durva mechanikai sérülések, így pl. a horognak a kopolyúba való akadása is előidézhethet különböző szövetrönszólásokat, szövethalásokat és erősebb vagy gyengébb kopolyúvérzéseket, a melyek vagy már önmagukban is halálosak lehetnek, vagy mintegy nyitott kapui lesznek a különböző fertőző gombacsírának és patogén baktériumoknak. Ezen utóbbi kóros szervezetek gyors szaporodásukkal igen sok, különben gyengén megsérült halmak okozzák biztos vesztét.

TÁRSULATOK. EGYESÜLETEK.

Az Országos Halászati Egyesület f. év május havában tartott rendkívüli közgyűléséről felvett jegyzőkönyvet az alábbiakban közöljük.

Jegyzőkönyv

felvétel az Országos Halászati Egyesületnek 1922. május 29-én az Országos Magyar Gazdasági Egyesület székházában (IX., Köztelek-u. 8.) tartott rendkívüli közgyűléséről.

Elnök: báró Inkey Pál. Jegyző: Simonffy Gyula ügyv. titkár.

1. *Elnök* a megjelent tagok üdvözlése és megszámlálása után megállapítja, hogy a közgyűlés összehívása az egyesület hivatalos közlönye, a „Halászat”-ban 14 nappal előbb megjelent meghívó útján a tárgysorozat feltüntetésével szabályszerűen megtörtént. Megállapítja, hogy a tagok az alapszabályok 9. §-ban az alapszabályok módosítására nézve is előírt határozatképes számban vannak jelen. A mai közgyűlés jegyzőkönyvének hitelesítésére Bariss Gyula és Udvardy János egyesületi tagokat kéri fel, a mi után a tárgysorozat ismertetésére Simonffy Gyula ügyv. titkárt kéri fel.

2. *Titkár* ismerteti a beállott alapszabálymódosítás szükségességének indokait. Előadja, hogy a választmány által előzőleg elfogadott tervezethez képest az alapszabályok 4., 5., 9., 10. és 12. §-ai szenvednének módosítást s a szövegváltozások a következők:

A 4. § szövegében:

„b) alapító tag az, a ki az egyesület pénztárába egyszersmindenkorra 2000 K összeget befizet.

c) rendes tag az, a ki magát 3 éven át a közgyűlés által megállapított tagsági díj fizetésére kötelezi. A közgyűlés által megállapított tagsági díj, azonban az évi 200 K-át felül nem haladhatja.”

„Állami és törvényhatósági tisztviselők, általában a közszolgálati alkalmazottak és katonai havi díjasok, illetve polgári és katonai nyugdíjasok a tagsági díj 50%-os mérséklésének kedvezményében részesítendőek.”

Az 5. § szövegében:

„Az egyesület hivatalos közlönyét a rendes tagok és az új alapítók minden külön feltétel nélkül, a régi alapítók pedig alapítványuk összegének 2000 K-ra való kiegészítése vagy alapítványuk 6%-os kamata összegének a közgyűlés által megállapított évi rendes tagsági díjra való kiegészítésének feltétele mellett ingyen kapják. A 4. § utolsó bekezdésében foglalt kedvezmény itt is számításba veendő.”

A 9. § szövegében:

„Ha a közgyűlés a megjelent tagok csekély száma miatt nem volna határozatképes, abban az esetben az elnök által 40 napon belül másodszor összehívott közgyűlés a jelenlevők számára való tekintet nélkül határozatképes. A közgyűlés határozata minden tagra kötelező.”

„a) az elnök és alelnökök, valamint a választmány és a számvizsgáló-bizottság tagjainak három évre való megválasztása.”

A 10. § szövegében:

„A választmány áll az elnökből, az alelnökökből, valamint a közgyűlés által megválasztott huszonegy (24) választmányi tagból.”

A 12. § szövegében:

„A pénztári kezelés ellenőrzése céljából a közgyűlés három évre

3 tagból álló számvizsgáló-bizottságot választ. A bizottságok tagjai megbízásuk lejártával újra választhatók.”

A közgyűlés pontról-pontra letárgyalván a javaslatot, azt egyhangúlag elfogadja azzal, hogy az ilyenképen módosított alapszabályok kormányhatósági jóváhagyás végett illetékes helyre felterjesztendőek.

2. *Titkár* az 1922. év tartamára számvizsgáló-bizottsági tagokul Corchus Zoltánt, ifj. dr. Goszthony Mihályt és ifj. Zimmer Ferenczet javasolja megválasztani.

A közgyűlés egyhangúlag ilyen értelemben határoz.

3. *Titkár* jelenti, hogy a mai közgyűlésre *Zimmer Ferencz* részéről a következő indítvány érkezett be: „Mondja ki az Országos Halászati Egyesület, hogy a bankoknak a halkereskedelemben való térfoglalása ellen állást foglal. Ezen határozatával forduljon a m. kir. kormányhoz, a székesfővároshoz és kérje fel a Budapesti Kereskedelmi Kamarát és egyéb kereskedelmi egyesületeket hogy ezen törekvésében az egyesületet támogassák.”

Az indítvány részletes indokolásának felolvasása után *Dr. Dobrárszky Béla* szólal fel és az indítványban foglaltakkal szemben részletes előadásban kifejti a bank szerepét a közgazdasági és kereskedelmi életben, végeredményül a maga részéről nem találná helyesnek és indokoltnak egyoldalúan állástfoglalni a bankokkal szemben, megjegyzi egyébként, hogy ennek a kérdésnek a megvitatására és elbírálására a közgyűlés plénuma kellő előkészítés híján nem alkalmas s ezért a maga részéről ajánlja, hogy az indítvány előzőleg a választmány által tárgyalatnék.

Zimmer Ferencz a maga részéről is hozzájárul ahhoz, hogy a legközelebbi közgyűlés érdemleges határozata előtt az indítvány az egyesület választmánya elé utaltassék, mire az elnök hozzászólása után a közgyűlés egyhangúlag ilyen értelemben határoz.

4. *Bernáth István* ugyancsak két indítványt nyújtott be, nevezetesen:

1. „Kérje fel a mai közgyűlés a választmányt, hogy a halászati tilalom enyhítése végett a kellő lépéseket haladéktalanul tegye meg.”

2. „Tegyen lépéseket a közgyűlés, illetve a választmány, hogy az állami vagy magánúton bérbeadott vizeken bizonyos meghatározott mennyiségű sporthalászati, illetve horgászati bérletjegy kiadásra kerülhessen.”

Indítványtevő szóbelileg részletesen kifejti indokait. E közben néhány szóval érinti azt a tapasztalatát, hogy a „kishalászok” az egyesületi életben azért nem vesznek tevékeny részt, mert annak gyűlésén őket alig érintő kérdések tárgyalatnak.

Zimmer Ferencz a jelenvoltak helyeslése közben kifejti, hogy úgy ő maga, mint az egyesület szívesen foglalkoznának a kishalászoknak minden igazságos és méltányos ügyével s ha az egyesület ennek a kötelességének eleget nem tehet, annak a kishalászok közömbössége és távolmaradása az oka, beszéde végén szíves szavakkal hívja fel a kishalászokat az egyesületi életben való fokozottabb részvételre.

Répassy Miklósnak az indítványokra vonatkozó részletes szakkerületi felvilágosításai és *Bernáth Istvánnak* szóváltott kijelentését helyreigazító szavai után a közgyűlés az indítványokat tárgyalás és az abból folyólag netalán szükséges intézkedések megtétele végett a választmánynak kiadja.

5. *Simon Károly* szólal fel ezután a Hármaskörösön bírt halászati bérletek ügyében.

Kuttner Kálmán felvilágosításai után a közgyűlés felhívja fel a választmányt, hogy ez ügyben beadvánnyal járuljon közvetlenül az Országos Halászati Felügyelőséghez.

6. *Kurucz István* szóvá teszi, hogy nem volna-e lehetséges az egyesületi tagok létszámának gyarapítását oly módon is elősegíteni, hogy minden hivatásos és sporthalász már a halászbérlés váltása vagy a halászati engedély megszerzése előtt köteleztesse az egyesület kebelébe való belépésre.

Miután elnök szavai szerint az egyéneknek az egyesület kötelekébe való illetén bekényszerítése a személyi jogoknak igen erős és a mai felfogásnak meg nem felelő korlátozást jelentene s mint ilyen, törvényes jogszabályalkotással keresztül nem vihető, de talán célszerű sem volna, a közgyűlés elhatározza, hogy a létszám növelését társadalmi téren óhajtja elérni s e célból mozgalmat indít s már ez alkalommal is felkéri a jelenlevőket, hogy a taggyűjtés kérdését felkarolni szíveskedjenek.

Több tárgy és felszólaló nem lévén, elnök elismerő szavakkal mond köszönetet *Dr. Unger Emil*-nek a közgyűlés előtt tartott érdekes vízbölgiai előadásáért, valamint a Pedagógia Filmgyár r.-t.-nak, a melynek igazgatósága oly szíves előzékenységgel tette lehetővé a halgazdaságokra nagyfontosságú mozgófényképek bemutatását. Ezek után az ülést bezárja.

Kmf.

Simonffy Gyula s. k.
ügyv. titkár — jegyzőkönyvvezető

báró Inkey Pál s. k.
elnök

Hitelesítők:

Bariss Gyula s. k.

Udvardy János s. k.

A „Halászat“ előállításai költségeire befizetett újabb adományok (l. Halászat 1919. február 15.): 26. Hets Gyula 20 K, 27. Csizék Ferencz 20 K, 28. Varga Mihály 1000 K, 29. Feitscher Ernő 40 K, 30. Lábár János 100 K, 31. Kincz István 20 K, 32. Isgum Rezső 100 K, 33. Erdy Zsigmond 200 K, 34. Schlosser Gyula 20 K, 35. Schemnitzer Adolf 14 K, 36. Budapesti Horgászok Egyesülete 500 K, 37. Löwenstein Emil 300 K, 38. Haltenyésztő és halkereskedelmi r.-t. 3000 K, 39. ifj. Singhoffer Ágoston és tsai 2000 K, 40. Corchus Béla 3000 K, 41. Kurucz István 50 K, 42. Velencze-tavi halaszgazdaság 3000 K, 43. Dr. Goszthony Mihály 1000 K, 44. Köpödy Lajos 152 K, 45. Dr. Isgum Adám 1000 K, 46. Isgum Rezső 80 K, 47. Benda Ede 6 K, 48. Hets Gyula 20 K, 49. Kurucz István 20 K, 50. Csanády Ferencz 46 K, 51. Balaton halászati r.-t. 26,784 K, 52. Bucher János 500 K, 53. Stöger Mayer Alajos 300 K, 54. Corhus Béla 3000 K.

Ezek az adományokon felül a Balaton halászati r.-t. a f. évre már újabb 10,000 K-t (tízezer) szavazott meg.

A Kettőskőrösi Halászati Társulat április 22-én tartotta Békésen rendes évi közgyűlését Ribarszky Pál elnökletével. Az igazgatói jelentés szerint az árvízi viszonyok a halállomány szaporodására nagyon kedvezőtlenek voltak, ugyanis nagy árvíz az elmúlt évben egyáltalában nem volt. Közgyűlés elhatározta, hogy az élő vízfolyásnak Békés község körgátján belül eső részét a körgátak zsilipein elhelyezendő rácsok segítségével intenzív haltenyésztésre fogja berendezni. Az elmúlt évi számadások szerint a társulatnak 3412.67 K bevétellel szemben 2105.70 K kiadása merült fel. A jövő évi költségeket 12,800 K-ban irányozták elő és ehhez képest a holdankénti járulékot 15 K-ban állapították meg.

A Budapesti Horgászok Egyesülete 1922. évi április hó 12-én d. u. 5 órakor a Klotild-étterem különtermében tartotta Dietzl Alajos elnökletével rendes évi közgyűlést, mely az elnök és alelnöki tisztességéről lemondott Wein Árpádnak és Bányai Árpádnak eddigi ügybuzgóságukért jegyzőkönyvileg köszönetét fejezte ki. Az 1922. évi költségvetés elfogadása kapcsán a közgyűlés az évi tagdíjat 200 K-ban és a belépési díjat 100 K-ban állapította meg. Ezenkívül az alapszabálymódosításra nézve határozta A megejtett tisztújítás eredménye a következő volt: Elnök: Dietzl Alajos; alelnökök: Simonffy Gyula, Sárossy János; titkár: Braun Jenő; jegyzők: Schmidke Oszkár, Tóth László; ügyész: dr. Székely Dezső; sportigazgató: Ebner József; könyvtáros: Kovács házy Vilmos; pénztáros: Vadász Vilmos, gazda: Csörgey Titusz; választottak ezenkívül 24 választmányi tagot és 3 számvizsgálót.

KÉRDÉSEK ÉS FELELETEK.

Kérdések.

4. A „Deutsche Landw. Presse“ egyik régebbi évfolyama cikket közöl a kikelt, illetve szikzacskójukat már elveszített pisztrángivadékok etetéséről. A felsorolt különféle élelem között szerepel a *halhús is* (Fischfleisch), de bővebb felvilágosítást annak mikénti előkészítéséről, az etetés keresztülviteléről stb. nem ad.

Miután takarmányhalak korlátlan mennyiségben állnak rendelkezésünkre, a pisztrángivadékoknak a fentjelzett halhússal való táplálása könnyen s olcsón keresztülvihető volna.

Kérem a t. Szerkesztőség választását a cikkíró által nem érintett részletekre.

Csopak.

H. Gy.

5. Egy sporttársammal együtt bérlője vagyok egy kb. 15 kilométeres pisztrángos patakknak, a melynek legalsóbb folyását egy harmadik egyén bérlé kb. három kilométer hosszban. A patak legalább is tízszeres pisztrángállományt bírna el és éppen ezért társammal együtt nagy költség árán mesterségesen népesítjük. Szomszédunk azonban az általunk kímélt nagy darabokat, a melyek alacsony vízállásnál az ő területére leereszkednek, minden kémelés nélkül nap-nap után teljesen kihalássza és így a patakot teljesen kifosztja. A bérltet tavaly óta bírjuk 10 évre és ha ezen rabló-gazdálkodás így tovább tart, még egy vagy két esztendeig, a halállomány teljesen kipusztul.

Vajjon a magyar halászati törvény megengedi-e azt, hogy a határvonalnál a patakban egy dróthálót alkalmazhassunk, a mely a vízfolyást nem hátráltatja?

Sopron.

L. K.

Feleletek.

4. A szikzacskójától csak épen hogy megszabadult zsenge pisztrángivadékok nem lehet takarmányhálót etetni; az sokkal kényesebb, sem-hogy ilyen eledelt, akárhogy elkészítve, elfogadjon. Legfeljebb arról lehetne szó, hogy az ilyen hal tiszta húsát megtözik s péppé málásztják és úgy adják a vízbe; de aligha járna a kívánt eredménnyel. Nagyobb hal etetésére legjobb a takarmányhalat megfőzni s húsdarálógépen át felaprózni, aztán mintegy 10% rozsliszttel keverve adni a halaknak. Az adagok mennyisége természetesen függ az

etetni kívánt halak számától s nagyságától. Egy-egy napra eső mennyiség körülbelül 5%-a lehet a tóban lévő halak súlyának. Úgyelni kell, hogy a halak mindig elfogyasszák a nyújtott eleséget, nehogy az rothadásba menve, megrontsa a vizet.

5. A medret egész szélességében átfogó drótháló alkalmazása mindenképp bajos dolog volna; ellentétbe állana az magával a halászatra a vízjogi törvényben kifejezést nyerő amaz elvvel, hogy a halak szabad közlekedését akadályozni tilos, de aggályos volna a vízfolyás tekintetében is, mert az ilyen háló hamar eltömődik, a víz tehát felduzzad mögötte, eliszapolja a medret stb.

A kérdésben jelzett bajon azonban úgy lehet segíteni, hogy a patakon a halászatról szóló törvény 14. §-a b) pontja alapján a jogtulajdonosok *halászati társulatot* alakítanak. A társulat aztán megállapítja a hatáskörébe eső vízterületen mindenkire egyaránt kötelező üzemtervet, a mely a halászat gyakorlatát szabályozza. Az üzemtervbe kell felvenni mindazokat a tiltó s korlátozó rendelkezéseket, a melyek a patak okszerű művelése érdekében szükségesek.

A társulat megalakítása iránt az illető a törvényhatóság alispánjánál vagy polgármesterénél kell benyújtani, a ki aztán hivatalból eljár.

Miután a társulat alakításánál a vízterület szerinti többség dönt s a továbbiakban a vízterület aránya szerint érvényesül az érdekelték akarata, megvan a mód arra, hogy egyesekre, a kik a közérdeket figyelembe nem veszik, a többség a maga akaratát rákényszerítse.

VEGYESEK.

A vidráról. F. évi március hó 12-én tartott évi rendes közgyűléseink Isgum Károly tolnai halásztársunk következő indítványát: „Bátorkodom indítványozni, hogy minden halászati jogtulajdonos, halászbérlő s haltenyésztő saját érdekében jól cselekszik, ha halórinek vagy halászaiknak a vidrákra nagy ló- vagy fogódíjat ad, minekutána a vidra a halállományban érzékeny károkat okoz” — lapunkban közreadni rendelte.

Midőn ennek most eleget teszünk, egyúttal felhívjuk olvasóink figyelmét a vidrák fogására és irtására vonatkozólag a „Halászat” 1920. évi május 15-iki 9—10. sz. Kérdések és feleletek rovata alatt megjelent hosszabb közleményünkre.

Tithárság.

A magyar halászat néprajzi vonatkozású dolgainak újabb hivatott kutatója akadt *Ecsedi István dr.* debreczeni tanítóképezdei tanár, a hajdúság múzeumának őre személyében, a ki tavaly nyáron bejárta a Közép-Tisza mentét, a Szamos torkolatától Szolnokig, hogy a Tiszavidék pusztuló halászelétét tanulmányozza és a debreczeni múzeum gyűjteményét halászeszközökkel gazdagítsa.

Folyó évi április havában a Magyar Néprajzi Társaság felolvasó ülésén számolt be ez úttjáról.

Előadásában ismertette a Tiszavidék ősi halászaik hálóiát, a legprimitívebb típusoktól fel a bonyolult szerkezetekig, vonzó részleteket beszélt el a halások életéből és mintegy 700 darabra rugó gyűjteményének legérdekesebb darabjait rajzban is bemutatta.

A rekesztő halászat eszközei közül bemutatta a szárnynélküli, egy- és kétszárnyú verséket, a tarajos versét, bokor- vagy bukros-versét és aklos-versét, azután a két- és három-fős vejszéket és a több vejszéből összeállított vézsorozatokat.

A borítóhalászat eszközei közül a tapogatót és lephálót, az emelőhálót közül a zubbantót és lesihálót, végül a horgok különböző alakjait: a lazahorgot, végeshorgot és a harcsavadászatra rendelt vágóhorgot.

Előadása végén beszélt a tiszaverésről. Ősszel, a mikor a hal már a fenekén jár és horogra nem akad, hálóba nem téved egykönnyen, összeáll a halások apraja-nagyja, hatalmas órhálót ereszt a Tisza medrébe és messze földről minden rendelkezésére álló eszközzel fölzarja a pihenő halat és betereli az órhálóba. Egyik legősibb, legérdekesebb halászási mód ez, amelyben — halászmesterszöval élve — minden szerszám összedolgozik. (L. erre nézve egyébként a „Halászat” 1914. évi 8. számát és az 1917. évi 23. számát.)

A halak jelzése. A hal nem helyhez kötött s ahhoz nem is köthető állat, azonkívül a vízben élven, az ember szeme nem lehet mindig rajta, életmódjának megfigyelése nehéz, de különösen nehéz egyes egyedek életfolyásának figyelemmel kísérése. Ez az utóbbi pedig rendkívül fontos a haltenyésztés szempontjából, mert csak ezeknek az egyedi megfigyeléseknek révén lehet tiszta képet nyerni arról, hogy a tenyésztés előbbrevitelére, elősegítésére irányuló emberi munkának, illetőleg az alkalmazott eszközöknek mi az eredménye. Már régen próbálkoznak e végből a halak olyan módon való jelzésével, hogy az egyedek későbbi életkorukban is csálhatatlanul fel legyenek ismerhetők. Sajnos, az eredmények eddig nem kielégítőek. A német halászati egyesület 1921. évi közgyűlése alkalmával foglalkozott ezzel a kérdéssel s annak kapcsán *dr. Wohlgenuth*, a wienbeli bajor tógazdasági kísérleti állomás vezetője közli megfigyeléseit (Allgem. Fischerei Zeitung, 1952. No. 4.).

A haljegyzések három csoportba oszthatók: 1. A hal megcsontítása. 2. Idegen testek ráerősítése. 3. Festékanyag alkalmazása a bőrön vagy a bőrben. (Tetoválás stb.)

A csontkítást alkalmazzák legtöbbször a gyakorlatban. Csakhogy a hálnál igen erős az a képesség, hogy a megcsontított testrészt hiányát pótolja. A lenyesett úszószárnyak pl. bizonyos, nem is hosszú idő múltán, újra kinőnek s régi alakjukat nyerik vissza. A kopolyúk kilyukasztása is épp így benő s így tovább.

Idegen tárgyakkal a halra való erősítése is sok bajjal jár. Az odaerősítés alkalmával előálló seb további állandó izgatása gyulladást s penészedést idézhet elő.

Nem kielégítő a festék alkalmazása sem. A tetoválás 10 hét után teljesen eltűnik s egyéb módszereknél is beteges elváltozás áll elő a testen.

A hálnak, kiváltképp pedig a tenyészhalnak jelzésénél, a mi a tiszta törzs igazolása szempontjából volna nagyfontosságú, az a követelmény, hogy tartós, a hal alakját el nem torzító, ártalmatlan s hamisítást meg nem engedő legyen. A jelzésnek ilyen módját azonban egyelőre még csak keressük!

Hivatalos árjegyzés. A budapesti vásárcsarnokok igazgatóságának jelentése szerint május hóban halban a felhozatal lanyha, az árak emelkedtek. Nagyban való eladásoknál az **élő ponty** métermázsánként 10,500—18,000 K, az **élő kárász** 6500—10,000 K talált vevőre; a **jelölt ponty** ára 8000—14,000 K, a **jelölt kárász** 12,000—20,000 K, a **jelölt mánna** 1500—3200 K között váltakozott; egy tételben a **jelölt márna** 10,000 K-n kelt el.

A kicsiben való árusítás áringadozásait kilogrammonként fillérekben az alábbi összeállítás mutatja:

	1922. május 6.		1922. június 3.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
a) Édesvízi (élő) hal:				
Ponty, nagy	22000—28000	12000—18000	22000—30000	16000—24000
" kicsiny	14000—20000	—	14000—20000	—
Harcsa, nagy	—	36000—40000	30000—40000	—
" kicsiny	—	—	—	—
Csuka, nagy	—	12000—16000	—	12000—16000
" kicsiny	—	—	—	—
Kárász	10000—14000	—	14000—14000	8000—15400
Czompó	19000—15600	—	13000—14000	11000—10000
Mánna	—	12000—14000	—	—
Keszeg	—	5000—6000	—	—
Kecsege, kicsiny	—	—	45000—45000	—
b) Édesvízi jelölt (nem élő) hal:				
Ponty, nagy	20000—25000	8000—16000	14000—20000	9000—18000
" kicsiny	8000—20000	—	12000—15000	—
Harcsa, nagy	35000—53000	16000—40000	35000—45000	18000—40000
" kicsiny	24000—34000	—	24000—30000	—

	1922. május 6.		1922. június 3.	
	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon	Vásár-csarnokokban	Nyílt piacon
Csuka, nagy	17000—25000	—	22000—22000	—
" kicsiny	15000—16000	—	16000—16000	—
Fogassüllő, dunai	40000—50000	—	45000—45000	—
I. Fogassüllő, balatoni nagy 3 kg.-on felül	—	—	—	—
II. Fogassüllő, balatoni nagy 2-3 kg.-os	—	—	—	40000—40000
III. Fogassüllő, balatoni kicsi 45 cm. h. felebb	—	—	—	—
IV. Fogassüllő, balatoni kicsi 35 cm. h. felebb	35000—35000	—	—	—
Keszeg, balatoni	4000—5000	3000—4000	3500—4500	3000—4500
Kárász	—	7000—8000	—	5000—8000
Czompó	—	—	8000—10000	7000—10000
Mánna	16000—16000	9000—14000	13000—13000	9000—14000
Keszeg	3500—3500	3000—4000	3500—5000	3000—4000
Kecsege, nagy	45000—55000	—	35000—50000	—
" kicsiny	35000—35000	—	30000—35000	—
Apró, kevert hal	4000—4000	3000—7000	35000—40000	—

A lap kiadásáért felelős: Répássy Miklós.

Hollandiai háló,

inslég, patentczérna, halászkötél, zsinég, fonál, varsa, halászkötél, varsapamut, horog

Készen és megrendelésre ismét állandóan kapható:

ÁDÁM MIKSA, BUDAPEST,

IV., FERENCZ-JÓZSEF-RAKPART 6. TELEFON: József 61-48.

IFJ. SINGHOFFER ÁGOSTON és TÁRSAI

HALNAGYKERESKEDÉS

CZÉGTULAJDONOS:

HALTENYÉSZTŐ ÉS HALKERESKEDelmi RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Raktár és kereskedelmi iroda: BUDAPEST, IX., ERKEL-UTCZA 3. SZ.

TELEFON: nappal: József 48-48, éjjel: József 49-06.

Központi iroda: BUDAPEST, V., BÉLA-UTCZA 8. TELEFON: 79-46.

Tógazdaságok figyelmébe!

Veszek több ezer métermázsra élő pontyot, czompót, kárászt stb.

ZIMMER FERENCZ halászmester, BUDAPEST, Központi vásárcsarnok. Telefon: József 48—94

A SÁRDI TÓGAZDASÁG

Levélczím: Tógazdaság Sárd, (Somogy m.).

Sürgőnyczím: Tógazdaság Kiskorpád.

Vasutállomás: Kiskorpád.

Őszi és tavaszi szállításra elad 1—2—3-nyaras javított wittingaui pontyot és anyapontyot, bajorországi aischgründi 1—3-nyaras és anyapontyot, japánpontyot (higoi), aranyoríát, naphalat, amerikai törpeharcsát, 1—4-nyaras tavi czompót, fogassüllőt, megtermékenyített fogassüllőikrát és minden egyéb tenyészhalat.

A tógazdaság kizárólag csak tenyészhalat termel.

Árjegyzékkel szolgál a Tógazdasági Intézőség Sárd, (Somogy megye).